

KARJALAINEN MIES

MAANTIEHEN KIRJOITETTU ELÄMÄ

Elämäkertojen keruukilpailu 1.5.2001 -
28.2.2002

Karjalan Liitto
&
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran
kansanrunousarkisto

Kilpailun suojelija:
eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen

Erään siirtolaisvaarin kärkyjen pyörä alkoi
evakkomatalla reistailla ja lopulta lingerteli
maantien tomuun omituista kiemuraa. Vaari
istui kuormallaan ja totesi:
*"Kirjutettaa myö pojat historiaa vaik
maantiehe."*

Karjalan Liitto tekee vuosina 2001 ja 2002
tunnetuksi karjalaisen miehen elämää monien
tapahtumien avulla. Elämäkertojen
kilpakeruulla pyritään tallentamaan niitä
moninaisia tarinoita, joiden sankareina ovat
kotiseutunsa menettäneet ja uusille asuinsijoille
juurtuneet karjalaiset miehet. Tervetulleita
ovat karjalaismiesten elämäntarinat myös
luovuttamattomilta alueilta.

Karjalan miehet ovat olleet monissa sodan ja
rauhan töissä. Mukaan kutsutaan kaikki
Laatokan kalastajista Viipurin kauppamiehiin,
ajureista asutustilallisiin, selluntekijöistä
taiteilijoihin. Sanansa sanokoot
laivanrakentajat ja rautatieläiset kuten
tukkijätkät ja virkamiehetkin. Nyt halutaan
kuulla, kun Kannaksen mies haastaa ja

rajakarjalainen starikka pakisee.

Elämäkumppaneita on löytynyt sekä omista että vierasheimoisista. Kertojina ja kirjureina voivat toimia myös puoliset, jälkeläiset ja muut läheiset. Tavoitteena on saada kuvattua viime vuosikymmenten myötä muuttunut karjalaismies perin pohjin, sekä vanhan että uuden sukupolven voimin. Vai onko hän muuttunut? Mitä muuta hän on kuin *Shemeikka* tai *Rokka*? Onko itäinen mies erilainen kuin läntinen?

Tarinan muoto ja pituus on vapaa, tärkeintä on aitous ja omakohtaisuus. Laadi itse otsikko ja väliotsikot. Voit kertoa koko kaaren lapsuudesta nykypäivään tai keskittyä vain tiettyihin vedenjakajiin. Yleisiä historiallisia tulkintoja enempää kuin menneen kaunisteluakaan ei toivota, vaan karjalaismiehen omaa kokemusta, tapahtumien kulkua kertojan kannalta.

Elämäkerta on siihenastisen elämän summa. Pari vuotta sitten päättyi karjalaisen naisen elämäkertakeruu. Se tuotti 236 kirjoitusta ja yli 6000 liuskaa. Karjalaisten miesten elämän kirjaajien vähimmäistavoitteena on tietysti panna nämä luvut paremmaksi. Valikoima tekstejä julkaistaan kokoomateoksessa ja koko saatu aineisto arkistoidaan tutkimuskäyttöön Kansanrunousarkistoon.

VASTAUSOHJEET

Kirjoita omalla nimelläsi, omalla tyyllilläsi ja omin otsikoin

- **tietokoneella, kirjoituskoneella tai siististi käsin**
  - **tavallisille A4-arkeille vain toiselle puolelle paperia; kirjoituksen laajuus vapaa**
  - **jättäen vasempaan reunaan nelisen**

senttiä tyhjää liuskojen sitomista varten

Kirjoita alkuun omalle liuskalleen

- nimi, syntymäaika ja -paikka, vanhempien ammatti, oma ammatti, koulutus sekä osoite ja puhelinnumero
- allekirjoitettu suostumuksesi siihen, että aineisto arkistoidaan nimelläsi

**Kansanrunousarkistoon
tutkimuskäyttöön; nimimerkin käyttöä
arkistoinnissa ei toivota**

Jos liität vastaukseesi valokuvia

- saat lisäohjeita kuvien lähettämisestä Kansanrunousarkiston kuva-arkistosta (puh. 09-131 23 235)
- lähetä myös negatiivit (kokonaisina negatiiviliuskoina) mikäli ne ovat käytössäsi
  - kirjoita jokaisesta kuvasta mahdollisimman tarkat tiedot erilliselle paperille (ei kuviin); tärkeimmät tiedot ovat kuvausaika ja -paikka, kuvan aihe, kuvatut henkilöt sekä kuvaaja
  - älä kiinnitä kuvia mihinkään; älä myöskään revi niitä irti vaan lähetä albumit tai albumilehdet sellaisenaan
  - merkitse vastauksesi alkuun selvästi, pitääkö kuvat tai negatiivit palauttaa vai ei
  - valokuvien valokopioita tai ns. laserkopioita ei arkistoida kuva-arkistoon; voit kuitenkin liittää niitä kirjoitukseesi tai antaa niitä tiedoksi kuvista, joita voisit lähettää kopioitavaksi

Jos äänität (olet estynyt itse kirjoittamasta tai haastattelet toista henkilöä)

- käytä C-kasetti- tai avokelanauhuria, mieluiten erillistä mikrofontia
- puhu nauhan alkuun haastattelu-aika ja -

paikka ja haastattelijan ja haastateltavan henkilötiedot sekä kysy haastateltavalta suostumus siihen, että aineisto talletetaan myös hänen nimellään tutkimuskäyttöön
Kansanrunousarkistoon

- kirjoita samat tiedot nauhakoteloon, sekä lyhyesti erilliselle paperille nauhan sisältö
- vältä valmiiksi kirjoittamasi tekstin ääneenlukua; lähetä silloin mieluummin teksti

Voit lähettää vastauksesi myös sähköpostiviestinä

- e-mail: keruu@finlit.fi
- kirjoita viestin aihekenttään tunnuksiksi **Karjalainen mies**
- kirjoita alkuun omat tietosi edellä olevan ohjeen mukaan
- pitkät tekstit voit lähettää liitetiedostona, mutta vältä useiden erillisten liitetiedostojen lähettämistä
- digitaalisten kuvien lähettämisestä tulee sopia erikseen (tiedostokokoo, kuvamäärä ja tallennusmuoto)

Lähetä vastauksesi 28.2.2002 mennessä osoitteeseen

***SKS / Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171
HELSINKI***

Kirjoita kuoreen nimesi, osoitteesi sekä tunnus "Karjalainen mies".

Kirjoituksia ei palauteta, joten ota itse itsellesi kopio.

**Palkinnot ja tulosten julkistaminen
I palkinto 5000 mk, II palkinto 3000 mk, III palkinto 2000 mk, IV ja V palkinto 1000 mk, lisäksi kirjapalkintoja.**

Raadilla on oikeus osittaa palkintosummat tarvittaessa toisin.

Tulokset julkistetaan ja palkinnot jaetaan marraskuussa 2002.

Raadin muodostavat opetusneuvos Antti

**Henttonen, puheenjohtaja, kirjailija Heikki
Hietamies, varatuomari Simo Kärävä,
arkistonjohtaja Pekka Laaksonen, professori
Paavo Liski, ohjaaja Markku Onttonen,
filosofian tohtori Aino Rätty-Hämäläinen ja
tutkija Juha Nirkko, sihteeri.**

**Vastausten käyttö ja tallettaminen
Alkuperäiset kilpailuvastaukset talletetaan
Helsinkiin Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran
kansanrunousarkistoon, missä ne ovat
tutkijoiden käytettävissä. Kilpailun järjestäjillä
on oikeus julkaista aineistosta kokoomateos,
johon julkaisuluvat kysytään kirjoittajilta
erikseen. Erillisiä tekijänpalkkioita ei makseta.**

**Lisätietoja antavat
Juha Nirkko, Kansanrunousarkisto, puh. (09)
131 23 238, juha.nirkko@finlit.fi
Helena Valta, Karjalan Liitto, puh. (09) 728
81711**

Päivitetty 18.5.2001